

ಬಾಳ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ..

ಜೀವನವೆಂಬುದು ಒಂದು ಸುದೀರ್ಘ ಪ್ರಯಾಣ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗುವುದಿದ್ದರೆ ಇಂತಿಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳೆಲ್ಲ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಹೋಗುವುದಿದ್ದರೂ ಸರಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಯೊಂದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜೀವನ ಹೀಗಲ್ಲ; ಗೊತ್ತುಗುರಿಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರಯಾಣ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಯಾವುದು ಗುರಿ - ಏನೊಂದೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಹುಟ್ಟುವಾಗ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅವಸ್ಥೆಯೂ ಇದೇ. ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರವೇ 'ನನ್ನ ಬದುಕಿನ ಗುರಿ ಇದು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು' ಎಂದು ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬಹುತೇಕ ಮಂದಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ - ಹುಟ್ಟಿದ್ದಂತೂ ಆಗಿದೆ - ಬದುಕಬೇಕಲ್ಲ, ಹೇಗೋ, ಎಲ್ಲೋ ಏನನ್ನೋ ಮಾಡುತ್ತ ಬದುಕಿದರಾಯಿತು.. ಎಂದು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ? ನಮ್ಮ ಹುಟ್ಟಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶ ಎಂಬುದಿಲ್ಲವೇ? - ಪ್ರಶ್ನೆಯಂತೂ ಮೂಡುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಜೀವನ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ; ಬಾಲ್ಯ, ತಾರುಣ್ಯ, ಯೌವನ ಈ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋಗುವಾಗ. ಡಾಕ್ಟರ್, ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಕೃಷಿಕ, ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದವ - ಹೀಗೆ ನಾನಾ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುವಾಗ, 'ಇದು ನನ್ನ ಜೀವನ' ಎಂಬುದೊಂದು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಯೆಂಬುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ, ನಿಜ. ಇಷ್ಟವಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಲಭಿಸಿದ ವೃತ್ತಿಯಂತೂ ಬದುಕಿನ ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ 'ಇದೇ ನನ್ನ ಬದುಕು' ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಲ್ಲರೇ? ವೃತ್ತಿ ಬದುಕಿನಾಚೆಗೂ ಏನೋ ಇದೆ. ಏನೋ ಹವ್ಯಾಸ, ಏನೋ ಆಸಕ್ತಿ, ಇನ್ನೇನೋ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು. ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ, ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಅದೇ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಹಲವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಯಸುವ ಬದುಕಿನ ರೀತಿಯೊಂದಿದೆ. ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲದ, ಸಂಘರ್ಷ-ಹೋರಾಟಗಳಿಲ್ಲದ, ಯಾವುದೇ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿಲ್ಲದ ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿಗಳ ಬದುಕು. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಸುಖ, ನೆಮ್ಮದಿ, ಆನಂದ ಇವನ್ನೇ ಬಯಸುತ್ತೇವೆ; ಆದರೆ ಜೀವನದ ಹತ್ತು ಹಲವು ಸಂದಿಗ್ಧತೆಗಳ ನಡುವೆ, ಮುಳ್ಳುಕಲ್ಲುಗಳ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಬಂದಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಅದು ಸಿಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನೂ

ನಾವೆಲ್ಲ ಅರಿತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿಗಳ ಬಯಕೆ ಅದಮ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 'ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ... ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ' - ಅಂಥ ವೇಳೆ ಬಂದೇ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ನಾವು ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಾಯುವುದಷ್ಟೇ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಆ 'ನಾಳೆ' ಎಂಬುದು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. 'ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿ ಯಾನು' ಎಂಬಂತೆ, ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳಾದರೂ, ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕಾಯಬಲ್ಲ ತಾಳ್ಮೆ ಮಾನವನದು. ನಾವೆಲ್ಲ ಬಯಸುವ ಶಾಂತಿ, ಸುಖ, ನೆಮ್ಮದಿ ಅದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಲಭಿಸದಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಬಾರಿ ಈ ಅವಸ್ಥೆಗಳು ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾದರೂ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಬಾಳನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇಂತಹ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಕ್ಷಣಗಳು ಮಾತ್ರ.

ಸಮಾಜ, ಪರಿಸರ

ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿದರೂ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ದ್ವೀಪದಂತೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ, ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಣ ಪರಿಸರ, ಸಮಾಜದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಳವೆಯಿಂದಲೇ ನಾವು ಕುಟುಂಬ, ಶಾಲೆ-ಕಾಲೇಜು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು, ಸ್ನೇಹಿತ-ಬಂಧುಬಾಂಧವರ ಒಡನಾಟ - ಇವುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ಸುತ್ತಣ ಸಮಾಜವು ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ನಾವು ಏನಾಗಿದ್ದೇವೋ ಅದಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಫಲವೇ ಎಂದು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರವೆಂದು ಹೇಳುವ ಗಳಿಕೆ (ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ) ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಅನ್ನಿಸುವುದು. ಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಗೆ ಜೀವನವಿಲ್ಲವೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ನಮಗೂ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬದುಕೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಅನ್ನಿಸುವುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವಾಗ, ನಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬಯಕೆ, ಆದರ್ಶ, ಗುರಿ-ಇವೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟೊಂದು ಅವಾಸ್ತವವೆನಿಸುವುದು! ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ-ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಗಿಸುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳಿನ ಅರ್ಥ, ಬದುಕಿನ ಗುರಿ, ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಇವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಣ ಪರಿಸರ, ಕುಟುಂಬ, ಸಮಾಜ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಪಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವ ಎಷ್ಟೇ

ಇರಲಿ, ಅವು ನಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕತೆಯೆಂಬ ಪರಿಪಾಕದಲ್ಲಿ ಹದ ಗೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಶೇಷತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಿಂತ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿಭಿನ್ನನಾಗಿ ಕಾಣಿಸಲು ಇದೇ ಕಾರಣ. ಮಾನವನು ರೂಪು ಗೊಳ್ಳುವುದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಒಂದು ಸಾಮಗ್ರಿಯಂತಲ್ಲ - ಅವನ ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಲ್ಲವೂ ಜೀವಂತವಾದುದು, ಅದನ್ನು ಯಾರೂ 'ರೂಪಿಸಲು' ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಅವನು ಅವನಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಕೇವಲ ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಮಸ್ತ ಸೃಷ್ಟಿಗೇ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನವ ಸಮಾಜದ ಕೈಗೊಂಬೆಯಲ್ಲ. ಪರಿಸರ, ಸಮಾಜ ಇವುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸತ್ತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆದರೂ, ಗಿಡಮರಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವ ಗೊಬ್ಬರ ನೀರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅವು ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿ ಹೀರಿ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ನಾವು ಸಮಾಜದ, ಪರಿಸರದ ಹಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಭಿನ್ನವಾದ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಾಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ, ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರ್ಯ ನಮ್ಮದೇ. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯವರೋ, ಕೆಟ್ಟವರೋ, ಮಹಾತ್ಮರೋ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ನಮ್ಮ ಸೋಲಿಗೆ, ಪತನಕ್ಕೆ, ದುರಂತಕ್ಕೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಅಥವಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹಳಿಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಸಮಾಜ ಅಥವಾ ಪರಿಸರ ನಮ್ಮ ಯಾವ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನೂ 'ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಬೇಕು' ಎಂದು ರೂಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಹಾಗಾಗಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಪಾತ್ರವೇ ಅಧಿಕ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣುವುದು ಮುಖ್ಯ.

ಕುಟುಂಬ - ಶಿಕ್ಷಣ

ಸಮಾಜ, ಪರಿಸರಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನಬಹುದು? ಕುಟುಂಬ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇವು ಸಮಾಜದ ಅಥವಾ ಪರಿಸರದ ಅಂಗವಾಗಿದೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕುಟುಂಬದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನೂ ಬೆಳೆಯುವ ಮಗುವಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಅದರ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ - ವಿವಿಧ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ಮಂದಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳು, ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಲಿಸುವ ವಿಧಾನ ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ; ಅದರ ಅಂಗವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕವೇ ಕುಟುಂಬ - ಅಲ್ಲಿ

ನಾವು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಎರಡು ಅಂಗಗಳಾದರೂ, ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಇವೆರಡೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲು ನಿರ್ಣಾಯಕವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಇವೆರಡೂ ಘಟಕಗಳು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ, ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಒಲವು, ಹಂಬಲಗಳು ಇವೆರಡರ ಮೂಸೆಯಲ್ಲೇ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಬಲಿಗೊಟ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ.

ಮಗ ಮೆಡಿಕಲ್ ಓದಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗಬೇಕು, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಬೇಕು - ಇದು ಹೆತ್ತವರ ಬಯಕೆ. ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳ ಒತ್ತಡ. ಆದರೆ ಈತನಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದರಲ್ಲೋ ಆಸಕ್ತಿ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ತಾಕಲಾಟ, ಸಂಘರ್ಷ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ, ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಹಾಳಾಯಿತು ಎಂದೂ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತರರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನದಲ್ಲದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಹೊರಟರೆ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಗುವುದೇ? ಒಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಹೆತ್ತವರ ಬಯಕೆಗಾಗಿ ತನ್ನ ಆಸೆ, ಹಂಬಲಗಳನ್ನು ಬಲಿಗೊಟ್ಟರೆ, ಅದರಿಂದ ನಿರಾಸೆ-ಹತಾಶೆ-ಸೋಲುಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತವರಿಗಾಗಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಲಿ, ಹಠಮಾರಿತನ-ಜಗಳ-ಗದ್ದಲದ ಮಾರ್ಗ ಒಳಿತಲ್ಲ; ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕುಳಿತು, ಚರ್ಚಿಸಿ, ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತವೋ ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ದಾರಿ ಯಾವುದು, ತನ್ನ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವೇ - ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗುರು - ಹಿರಿಯರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಸಂಘರ್ಷ - ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು

ಹೋರಾಟವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವನವಿಲ್ಲ. ಬದುಕಿನ ಒಂದೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲೂ ನಾವು ಹೋರಾಡುತ್ತ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕು. ಇದು ಬಾಳ ನಿಯಮ. ಆದರೆ ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಸಂಘರ್ಷಮಯವೇ? ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣವೂ ಗೊಂದಲ, ಸಂಘರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಳುಗಬೇಕು? - ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯೆಂಬುದು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಸಂಘರ್ಷ-ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಾದರೂ ನಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಬದುಕಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ನಿರಂತರ ದುಡಿಮೆ, ದೈನಂದಿನ ಎಡೆಬಿಡದ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು - ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ಸಮಯದ ನಂತರ ಜೀವನದ ಸಹಜ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ನಾವು ನಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರಾಮ, ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಾರವೆಲ್ಲ

ದುಡಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದೋ ಎರಡೋ ದಿನ ರಜೆ ಸಿಗುವುದಲ್ಲ -ಅದೇ ರೀತಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆ ಜನರು ಹರಟೆ, ನಿಧ್ರೆ, ಅನವಶ್ಯಕ ಮಾತುಕತೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ, ಆ ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯವನ್ನೂ ವ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು, ಅಂತರಂಗ - ಇವಕ್ಕೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನೀಡುವ, ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ-ನಮ್ಮದಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಆದರೆ ನಡುನಡುವೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಒಂದೆಡೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಚಹಾ-ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುತ್ತ, ಕೆಲವರು ಇತರರೊಡನೆ ಬೆರೆಯುತ್ತ, ಶ್ರದ್ಧಾವಂತರು ದೇವರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ ಇಂತಹ ಮಾನಸಿಕ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಮೊಬೈಲ್ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸದ ನಡುವೆಯೂ, ಒಂದೈದು ನಿಮಿಷ ಆಪರೂಪದ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿಯೆಂಬುದು ದೈಹಿಕ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಯಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ; ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿರುವುದು.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವೇ ಇಲ್ಲ - ನಿರಂತರ ಕಾಡುವ ಪೆಡಂಭೂತವಾಗಿ ಅವು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಕೊರತೆ, ನಮ್ಮನಮ್ಮದೇ ಆದ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳು - ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಷ್ಟೇ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರೂ, ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಚಿಂತೆ ಕಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೇನು ಪರಿಹಾರ? ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ - ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ, ಅವನ್ನು ನಾವು ಹೇಗಾದರೂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು; ಆದ ಕ್ಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣ. ಸಮಸ್ಯೆ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಬಳಿಕ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಮ್ಮ ಕೈಮೀರಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ವೇಳೆ ಇತರರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲ ಸಮಾಜ ಜೀವಿಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇತರರೊಡನೆ ನಾವು ಉತ್ತಮ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ನಾವು ಇತರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದವರೋ, ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತರರೂ ನಮಗೆ ಒದಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನಾವು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಪರಿಹಾರವೂ ಸುಲಭ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೂ ಮೀರಿದಂತೆ, ಪರಿಹಾರವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ; ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮನೋಭಾವಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತ: ೧) ಸಮಯ ನೀಡುವುದು. ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾಲವೇ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವುದು. ೨) ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಮೊರೆ ಹೋಗುವುದು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಆಂತರಿಕ ನಿವೇದನೆ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ.

ಭಗವಂತನಿಗೆ ಪರಿಹರಿಸಲಾಗದ ಸಮಸ್ಯೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ, ವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ, ಪ್ರಚಂಡ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನ ಹಾದಿ

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಇತಿಮಿತಿಗಳಿದ್ದರೂ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ತಾನೇ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯು ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತನ್ನ ಕನಸನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಸಮಯ ಒದಗಿಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಾನು ಆಯ್ದ ಅದೇ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಜೀವನಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಯಾವ ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಒಂದು ವೃತ್ತಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸರಿ ಕಾಣದೆ ಹೋದಾಗ, ಬೇರೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತುಳಿಯುವವರಿದ್ದಾರೆ. ತನಗೆ ಸೂಕ್ತವೇ ಎಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವೇಚನೆ ನಡೆಸಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ, ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸಾಕಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಲ್ಲದು. ಗುರುಹಿರಿಯರ, ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಲಹೆ-ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳಂತೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಗತ್ಯವೆ; ಆದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನೆಂದರೆ, ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಲ್ಲುವುದು. ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ, ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದ, ಉತ್ತಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಂಪಾದನೆ - ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೇವಲ ವೃತ್ತಿಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಕಲಾಸ್ವಾದನೆ, ಓದು-ಬರಹ, ಪ್ರವಾಸ, ಹತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವ ಸೇವಾಕಾರ್ಯ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ, ಚಿಂತನ-ಮಂಥನ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಇವೆಲ್ಲ ಜೀವನವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಕೇವಲ ಗಳಿಕೆ, ಮನೆವಾರ್ತೆ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇವಿಷ್ಟೇ ಬದುಕಲ್ಲ - ಇವು ಅತ್ಯಂತ ಮೂಲಭೂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ. ಈ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬಾಳುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಆಗ ಬದುಕು ಜಡವಾಗದು, ನಿಂತ ನೀರಾಗದು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಭಾವಗಳಿಂದ, ಸ್ಫೂರ್ತಿ-ಪ್ರೇರಣೆಗಳಿಂದ ಬಾಳ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆಹಾಕುತ್ತ ಉಲ್ಲಾಸದೊಂದಿಗೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ❀

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

೨	ಬುಧವಾರ	ಸ್ವಾಮಿ ಅಖಂಡಾನಂದ ಜಯಂತಿ
೧೦	ಗುರುವಾರ	ಶ್ರೀದುರ್ಗಾಪೂಜೆ - ಮಹಾಸಪ್ತಮಿ
೧೧	ಶುಕ್ರವಾರ	ಮಹಾಷ್ವಮಿ, ಮಹಾನವಮಿ
೧೨	ಶನಿವಾರ	ವಿಜಯದಶಮಿ, ಶ್ರೀಮದ್ಭಜಯಂತಿ
೧೪	ಸೋಮವಾರ	ಏಕಾದಶಿ
೨೮	ಸೋಮವಾರ	ಏಕಾದಶಿ
೩೧	ಗುರುವಾರ	ಶ್ರೀ ಕಾಳೀಪೂಜೆ